

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง "การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภายในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กไทยอายุ 6-12 ปี" ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ด้านการพูดและการแสดงออก จากนั้นผู้วิจัยสังเกตลักษณะการพูดและการแสดงออกของเด็กในภาพรวม และจัดช่วงเวลาการอภิปราย (Debrief Sessions) เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องการสื่อสารภายในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรค และจัดกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการพูดและการแสดงออกให้เด็กอีกครั้งเพื่อดูการเปลี่ยนแปลง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นเด็กไทยอายุ 6-12 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ "พัฒนาบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกของเด็กไทยอายุ 6-12 ปี" ในวันที่ 20-21 มกราคม 2550 จำนวน 60 คน จากการประชาสัมพันธ์ผ่านโรงเรียนและผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจัดแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มเด็กอายุ 6-8 ปีจำนวนอย่างน้อย 30 คนและกลุ่มเด็กอายุ 9-12 ปีจำนวนอย่างน้อย 30 คน ในการเข้าร่วมกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมที่ใช้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางด้านการสื่อสารภายในตนเอง

กิจกรรมพัฒนาการสื่อสารภายในตนเองของเด็กอายุ 6-8 ปีและ 9-12 ปี ใช้กิจกรรมเดียวกัน ประกอบด้วยกิจกรรมในช่วงแรกและช่วงหลังที่ลักษณะของกิจกรรมจะพัฒนาความสามารถในการพูดและแสดงออกเช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันที่ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมในเรื่องการปล่อยการพูดและการแสดงออกอิสระในกิจกรรมแรก และในกิจกรรมหลังมีการเรียนการสอนที่เพิ่มเติมขึ้นมา รวมถึงปรับรูปแบบให้มีความเข้มข้นและตั้งใจในการพัฒนาความสามารถการพูดและการแสดงออกมากขึ้น ดังนี้

1.1 กิจกรรม “วงกลมของฉัน” (กิจกรรมช่วงแรก) ใช้สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 6-8 ปีและ 9-12 ปี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพูดและแสดงออกถึงความเป็นตนเองโดยการคิดทบทวนและเรียนรู้ที่จะศึกษาตนเองและสามารถนำเสนอออกมาได้
2. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแสดงทัศนคติที่ดีต่อตนเองและต่อผู้อื่น
3. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การเข้ากลุ่มและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1. กระดาษ A4 ที่วาดวงกลมขนาดใหญ่เต็มหน้ากระดาษ
2. ดินสอดำ, ดินสอสี, ยางลบ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. จัดเด็กให้นั่งห่างกันประมาณ 1 ช่วงแขน
2. แจกกระดาษที่วาดวงกลมแบบสำเร็จรูปไว้แล้วให้เด็กทุกคนคนละ 1 แผ่น
3. ให้เด็กได้มีโอกาสวาดรูปหรือระบายสีตามจินตนาการของตนกับภาพวงกลมของตนเองที่ได้รับแจกไป
4. หลังจากนั้นเก็บผลงานของทุกคนมารวมกัน
5. คณะผู้วิจัยแสดงภาพที่ละภาพเพื่อให้เด็กทุกคนเห็นผลงานของเพื่อนเพื่อร่วมกันให้คะแนนและวิจารณ์ผลงานของกันและกัน
6. หลังจากจบกิจกรรมคณะผู้วิจัยทำการสรุปกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน โดยมีการถามตอบเพื่อเป็นการประเมินผลและสังเกตการณ์พูดและการแสดงออกของเด็ก หลังจากนั้นเป็นการ Debrief คือการสอนในเรื่องการสร้างการมีคุณค่าในตนเองในการพูดและแสดงออก และความสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเองโดยเน้นการสื่อสารกับตนเองในทางบวกและสร้างความรู้สึกที่ดีต่อตนเองทั้งการพูดและการแสดงออก รวมถึงความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขอันจะทำให้เด็กสามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ นอกจากนี้ยังให้สโลแกนของการเห็นคุณค่าในตนเองคือ “ฉันมั่นใจ ใครๆก็มีข้อดี คุณค่าของฉันก็มี อยู่ที่ไหนก็มีความสุข”

1.2กิจกรรม “ไปดาวอังคาร” (กิจกรรมช่วงหลัง) ใช้สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 6-8 ปีและ 9-12 ปี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพูดและแสดงออกถึงความเป็นตนเองโดยการคิดทบทวนและเรียนรู้ที่จะศึกษาตนเองและสามารถนำเสนอออกมาได้

2. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแสดงทัศนคติที่ดีต่อตนเองและต่อผู้อื่น

3. เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้การเข้ากลุ่มและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1. กระดานไวท์บอร์ด

2. ปากกาสำหรับเขียนไวท์บอร์ด

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. จัดแบ่งกลุ่มเด็กเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกัน

2. กำหนดว่าเด็กในแต่ละกลุ่มต้องสมมุติตนเองเป็นอะไรก็ได้ 1 อย่าง เพื่อที่จะเดินทางไปดาวอังคาร

3. หลังจากให้เวลาเด็กแต่ละกลุ่มได้คิดและประชุมกันเรียบร้อยแล้ว ให้เด็กแต่ละคนออกมาเสนอให้กับเพื่ออีกกลุ่มได้ฟัง

4. หลังจากจบกิจกรรมคณะผู้วิจัยทำการสรุปกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน โดยมีการถามตอบเพื่อเป็นการประเมินผลและสังเกตการณ์พูดและการแสดงออกของเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากกิจกรรมในช่วงแรกและการได้รับ Debrief อย่างไร รวมถึงกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนานั้นได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ หลังจากนั้นสรุปกิจกรรมในเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเองอีกครั้งเพื่อให้เกิดการจดจำพร้อมกับให้สโลแกนของการเห็นคุณค่าในตนเองให้เด็กได้ท่องจำเพื่อนำไปใช้หลังจากผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ คือ “ฉันมั่นใจ ใครๆก็มีข้อดี คุณค่าของฉันก็มี อยู่ที่ไหนก็มีความสุข”

2. กิจกรรมที่ใช้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรค

ประกอบด้วยกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของเด็ก 6-12 ปี โดยมีการจัดแบ่งกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มวัยของเด็ก คือ กลุ่มเด็ก 6-8 ปี และกลุ่มเด็ก 9-12 ปี นอกจากนี้กิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรมในช่วงแรกและช่วงหลังที่ลักษณะของกิจกรรมจะพัฒนาความสามารถในการพูดและแสดงออกเช่นเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันที่ลักษณะของการดำเนินกิจกรรมในเรื่องการปล่อยการพูดและการแสดงออกอิสระในกิจกรรมแรก และในกิจกรรมหลังมีการเรียนการสอนที่เพิ่มเติมขึ้นมา รวมถึงปรับรูปแบบให้มีความเข้มข้นและดึงดูดใจในการพัฒนาความสามารถการพูดและการแสดงออกมากขึ้น ซึ่งในรูปแบบโดยรวมของการพัฒนาการพูดและการแสดงออกคล้ายกัน ดังนี้

2.1 กิจกรรม “เลี้ยงลูกปิงปอง” (กิจกรรมช่วงแรก) ใช้สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 6-8ปีและ9-12 ปี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้การเผชิญอุปสรรค เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้การเข้ากลุ่ม และทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อให้เด็กฝึกคิดและหาวิธีแก้ไขในการเผชิญอุปสรรคที่เข้ามา รวมถึงสามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ อันนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
4. เพื่อฝึกความอดทนและความพยายามให้แก่เด็ก รวมถึงเพิ่มทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กเมื่อต้องเจออุปสรรคต่างๆ

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1. ช้อนขนาดพอดีวางลูกปิงปอง
2. ลูกปิงปอง
3. อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดรอบตัวเพื่อทำเป็นสิ่งกีดขวาง เช่น แก้ว รองเท้า ฯลฯ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกัน

2. ให้เด็กแต่ละกลุ่มใช้ข้อนิ้วประคองลูกบิงปองด้วยมือข้างที่ถนัดมือเดียววิ่งไปตามทางและหลบสิ่งกีดขวางที่กำหนดให้เป็นจำนวน 1 รอบททีละคน แล้วกลับมาโดยลูกบิงปองต้องไม่หล่นหรือใช้มืออีกข้างช่วยประคอง

3. หลังจากครบ 1 รอบให้รียนำข้อนิ้วประคองลูกบิงปองส่งต่อให้เพื่อนในกลุ่มที่เรียงแถวกันตามลำดับ

4. ทำเช่นนี้จนครบจำนวนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม กลุ่มใดเสร็จครบก่อนถือว่าเป็นกลุ่มที่ชนะการแข่งขัน

5. หลังจากจบกิจกรรมคณะผู้วิจัยทำการสรุปกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน โดยมีการถามตอบเพื่อเป็นการประเมินผลและสังเกตการณ์พูดและการแสดงออกของเด็ก หลังจากนั้นเป็นการ Debrief คือการสอนในเรื่องการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรค ซึ่งเน้นการแก้ปัญหาและการคิดในทางบวกต่อความสามารถของตน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับอุปสรรคต่างๆที่เข้ามาในชีวิตประจำวันได้โดยไม่ส่งผลทำลายความสนุกสนานอื่นๆของชีวิต นอกจากนี้ยังให้สไลด์แกนการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรค คือ "ฉันจัดการได้ อะไรคือสาเหตุ แก้ไขทันที มีความอดทน รื้อใจไม่นาน"

2.2 กิจกรรม "คำใบ้ปริศนา" (กิจกรรมช่วงหลัง) ใช้สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 6-8 ปี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้การเผชิญอุปสรรค เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้การเข้ากลุ่ม และทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อให้เด็กฝึกคิดและหาวิธีแก้ไขในการเผชิญอุปสรรคที่เข้ามา รวมถึงสามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ อันนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
4. เพื่อฝึกความอดทนและความพยายามให้แก่เด็ก รวมถึงเพิ่มทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กเมื่อต้องเจออุปสรรคต่างๆ

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1. บัตรคำจำนวนสุภาษิตไทยซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเอาชนะอุปสรรคและความอดทน พยายามฝ่าฟันอุปสรรค เช่น ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น, ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม ฯลฯ เป็นเป็นพยางค์ละ 1 บัตร จำนวน 2 ชุด

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. จัดทำบัตรคำสุภาษิตที่เตรียมไว้ที่มีคำสุภาษิตอยู่ประมาณ 3 สุภาษิตแยกออกไว้เป็น 2 กอง โดยทั้ง 2 กองต้องเป็นคำสุภาษิตที่เหมือนกัน
2. สลับบัตรคำสุภาษิตในแต่ละกองเพื่อให้พยางค์ในบัตรคำแต่ไปไม่เรียงกันเป็นสุภาษิตที่สมบูรณ์
3. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อเตรียมทำการแข่งขัน
4. แต่ละกลุ่มต้องส่งตัวแทนออกมาเพื่อหาคำบัตรคำสุภาษิตตามที่คณะผู้วิจัยบอก แล้วนำมาเรียงกันให้เป็นจำนวนสุภาษิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ ตัวแทนกลุ่มใดทำเสร็จก่อนให้ถือว่าชนะได้คะแนน 1 คะแนน ทำเช่นนี้จนครบจำนวนสุภาษิต
5. คณะผู้วิจัยนับคะแนนรวมของแต่ละทีม ทีมใดมีคะแนนมากกว่าเป็นผู้ชนะ
6. หลังจากจบกิจกรรมคณะผู้วิจัยทำการสรุปกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน โดยมีการถามตอบ เพื่อเป็นการประเมินผลและสังเกตการณ์พูดและการแสดงออกของเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากกิจกรรมในช่วงแรกและการได้รับ Debrief อย่างไร รวมถึงกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนานั้นได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ หลังจากนั้นสรุปกิจกรรมในเรื่องการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคอีกครั้ง เพื่อให้เกิดการจดจำพร้อมกับให้สโลแกนของการเอาชนะอุปสรรคให้เด็กได้ท่องจำเพื่อนำไปใช้ หลังจากผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ คือ "ฉันจัดการได้ อะไรคือสาเหตุ แก้ไขทันที มีความอดทน ร้อนใจไม่นาน"

2.3 กิจกรรม "ล่าไข่มังกร" (กิจกรรมช่วงหลัง) ใช้สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 9-12 ปี

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้การเผชิญอุปสรรค เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
2. เพื่อให้เด็กเรียนรู้การเข้ากลุ่ม และทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อให้เด็กฝึกคิดและหาวิธีแก้ไขในการเผชิญอุปสรรคที่เข้ามา รวมถึงสามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ อันนำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย
4. เพื่อฝึกความอดทนและความพยายามให้แก่เด็ก รวมถึงเพิ่มทัศนคติที่ดีให้แก่เด็กเมื่อต้องเจออุปสรรคต่างๆ

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม

1. ลูกปิงปอง เป็นไข่มังกร
2. ขวดพลาสติก
3. กระดาษหนังสือพิมพ์
4. หนังสาย
5. หลอดกาแฟ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. จัดแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่มเพื่อเตรียมทำการแข่งขัน โดยแต่ละกลุ่มต้องมีจำนวนสมาชิกเท่ากัน

2. แต่ละทีมจะต้องแข่งขันให้ผ่านด่าน 3 ด่านคือ

ด่านที่ 1 : ให้แต่ละทีมเรียงแถวตอนยาวแล้วส่งหนังสายจากคนแรกไปยังคนสุดท้ายของแถว โดยใช้ปากคาบหลอดกาแฟแล้วส่งหนังสาย ห้ามใช้มือช่วยโดยเด็ดขาด คนสุดท้ายต้องคาบหนังสายมาไว้ในช่องที่กำหนดให้ ทีมใดเสร็จก่อนได้รับไข่มังกร 1 ลูก แล้วให้รีบไปด่านต่อไปทันที

ด่านที่ 2 : แต่ละทีมมีเชือกยาวอยู่ 1 เส้น ให้ผูกเชือกให้ได้ปมมากที่สุด โดยระหว่างการแข่งขันให้คอยฟังคำสั่งจากผู้คุมกิจกรรมด้วย ซึ่งหลังจากผูกได้ระยะเวลาประมาณ 3 นาที ผู้คุมจะแก้มเปลี่ยนคำสั่งให้ช่วยกันคลายปมเชือกออกให้หมด ทีมใดทำเสร็จก่อนได้รับไข่มังกร 1 ลูก แล้วให้รีบไปด่านต่อไปทันที

ด่านที่ 3 : แต่ละทีมจะต้องหาทางช่วยกันทำให้กระดาษหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่เข้าไปในขวดพลาสติกให้หมด โดยระหว่างการแข่งขันต้องคอยฟังคำสั่งจากผู้คุมกิจกรรมด้วย ซึ่งหลังจากที่ผู้คุมกิจกรรมปล่อยระยะเวลาให้ใส่กระดาษหนังสือพิมพ์ลงขวดพลาสติกประมาณ 3 นาที จะแก้มเปลี่ยนคำสั่งให้เอาออกให้หมด ทีมใดเสร็จก่อนได้รับไข่มังกร 1 ลูก

3. หลังจากจบกิจกรรมทีมที่ได้รับไข่มังกรมากที่สุดซึ่งถือว่าเป็นทีมที่ผ่านด่านแต่ละด่านได้เร็วที่สุดนั้น ถือว่าเป็นทีมที่ชนะ

4. การเปลี่ยนคำสั่งกะทันหันนั้นจะแจ้งกับผู้แข่งขันเพียงว่าให้คอยฟังคำสั่งให้ดี แต่จะไม่มีการบอกล่วงหน้าว่าต้องทำอย่างไร

5. หลังจากจบกิจกรรมคณะผู้วิจัยทำการสรุปกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกัน โดยมีการถามตอบ เพื่อเป็นการประเมินผลและสังเกตการณ์พูดและการแสดงออกของเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากกิจกรรมในช่วงแรกและการได้รับ Debrief อย่างไร รวมถึงกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนานั้นได้ผลตามที่คาดหมายหรือไม่ หลังจากนั้นสรุปกิจกรรมในเรื่องการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคอีกครั้ง เพื่อให้เกิดการจดจำพร้อมกับให้สโลแกนของการเอาชนะอุปสรรคให้เด็กได้ท่องจำเพื่อนำไปใช้ หลังจากผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ คือ "ฉันจัดการได้ อะไรคือสาเหตุ แก้ไขทันที มีความอดทน ร้อนใจไม่นาน"

3. แบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังทำกิจกรรม (ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง "การพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารภายในตนเองเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กอายุ 6-12 ปี" ได้มีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลกิจกรรมที่ใช้การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภายในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กอายุ 6-12 ปี จากการค้นคว้าแนวคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและกิจกรรมต่างๆที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

2. จัดทำ Pilot Tests เพื่อเป็นกิจกรรมนำร่อง สำหรับตรวจสอบว่ารูปแบบกิจกรรมที่ออกแบบมานั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง ผู้วิจัยจะทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากเด็กอาสาสมัครจำนวนทั้งสิ้น 12 คน

3. นำผลการจัดกิจกรรมใน Pilot Tests มาคิดค้นและพัฒนาารูปแบบกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภายในตนเองโดยอ้างอิงจากแนวคิดการเห็นคุณค่าในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กไทยอายุ 6-12 ปี ให้สมบูรณ์และเหมาะสมมากขึ้น เพื่อนำมาใช้จัดกิจกรรมในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารในวันจริง

วิธีการเก็บข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นหนึ่งในงานวิจัยในชุดโครงการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของเด็ก และมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 20-21 มกราคม พ.ศ. 2550 ตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาบุคลิกภาพในการพูดและแสดงออกของเด็กอายุ 6-12 ปี โดยรับสมัครเด็กจากการประชาสัมพันธ์ภายในหมู่คณะอาจารย์ ผู้ปกครอง นิสิต ผู้รู้จักคุ้นเคยเพื่อหาเด็กที่สนใจเข้าร่วมในโครงการทดสอบนำร่อง 12 คน เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรม หลังจากนั้นดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายนอกโดยผ่านทางโรงเรียนประถมศึกษา และสื่อต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ การแจกใบปลิวโครงการพัฒนาการพูดและการแสดงออกของเด็กอายุ 6-12 ปี เพื่อเชิญชวนเด็กหรือผู้ปกครองที่สนใจพาเด็กเข้าร่วมโครงการพัฒนาการพูดและการแสดงออกของเด็กอายุ 6-12 ปี ในวันที่ 20-21 มกราคม 2550 จำนวน 60 คน

2. ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลิกภาพในการพูดและแสดงออกของเด็กอายุ 6-12 ปี เป็นเวลา 2 วัน โดยแบ่งเป็น วันที่ 20 มกราคม 2550 สำหรับเด็กอายุ 6-8 ปี และวันที่ 21 มกราคม 2550 สำหรับเด็กอายุ 9-12 ปี โดยจัดแบ่งทั้ง 2 กลุ่มเป็นกลุ่มละอย่างน้อย 30 คน อย่างไรก็ตามในวันที่จัดกิจกรรมเด็กที่ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมมาในจำนวน 65 คนแต่เด็กอายุ 6-8 ปี มาจำนวน 28 คนและเด็กอายุ 9-12 ปีมาจำนวน 37 คน

3. ในวันที่ดำเนินกิจกรรม คณะผู้วิจัยนำเด็กที่มาเข้าร่วมกิจกรรมเข้าห้องประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม จากนั้นมีการเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนการร่วมกิจกรรมพัฒนาการพูดและการแสดงออก โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้รู้จักผู้ร่วมกิจกรรมและคณะผู้วิจัย หลังจากนั้นจัดแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกันเพื่อแยกทำกิจกรรมในแต่ละด้านเพื่อให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการพูดและแสดงออกอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นผู้วิจัยจะจัดเด็กที่มาด้วยกันหรือรู้จักกันมาก่อนเข้าร่วมกิจกรรมไว้คนละกลุ่มอีกด้วย

4. ในระหว่างที่เด็กดำเนินกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการพูดและแสดงออก คณะผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการพูดและการแสดงออกของเด็กในด้านต่างๆที่ศึกษา โดยการจดบันทึกและบันทึกภาพวิดีโอ รวมถึงการถามตอบในตอนท้ายกิจกรรม

5. กิจกรรมการเพื่อการพัฒนาการพูดและการแสดงออกในแต่ละด้านจะประกอบด้วยกิจกรรมแรกและกิจกรรมหลังที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยผู้วิจัยจัดส่วนของ Debrief คือการสอนในเรื่องการสื่อสารภายในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคให้แก่เด็กในตอนท้ายของการร่วมกิจกรรมแรกเสร็จสิ้น เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้

6. หลังจากเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการพูดและการแสดงออกครบทุกด้านแล้ว คณะผู้วิจัยนำเด็กเข้าห้องประชุมเพื่อทำการสรุปและประเมินผลอีกครั้ง ก่อนปล่อยเด็กกลับบ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามนำวิจัยดังต่อไปนี้คือ

- คำถามนำวิจัยที่ 1 ลักษณะความสามารถในการสื่อสารภายในตนเองของเด็กอายุ 6-12 ปี เพื่อเอาชนะอุปสรรคต่างๆมีลักษณะอย่างไร?
- คำถามนำวิจัยที่ 2 รูปแบบกิจกรรมการสื่อสารเพื่อพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารภายในตนเองเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กอายุ 6-12 ปีเป็นอย่างไร ?

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมากจากการสังเกตพฤติกรรมเด็กในการร่วมกิจกรรม และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างของสัดส่วน 2 กลุ่ม ด้วยค่าสถิติ Chi-square และค่าร้อยละเพื่อนำมาวิเคราะห์และอธิบายผลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ แม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยเกณฑ์ในการประเมินคือการดูพฤติกรรมการสื่อสารได้แก่การพูดและการแสดงออกของเด็กในกิจกรรมช่วงแรกและช่วงหลัง เพื่อเปรียบเทียบลักษณะความสามารถในการสื่อสารด้านต่างๆ เพื่อเห็นมิติของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการพูดและแสดงออกของเด็กอายุ 6-12 ปี รวมถึงรูปแบบกิจกรรมต่างๆที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภายในตนเองและการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคนั้นควรมีลักษณะเป็นอย่างไรถึงจะสามารถพัฒนาเด็กได้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมและนำข้อมูลที่ได้มาใช้อธิบายผลการวิจัย โดยจัดสรุปและวิเคราะห์เป็นประเด็นสำคัญเพื่อตอบคำถามนำวิจัย ในบทที่ 4(ผลการวิจัย)และการอภิปรายผลในบทที่ 5 (สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ) ต่อไปเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น.